

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ БАНДЛИК ВА МЕҲНАТ
МУНОСАБАТЛАРИ ВАЗИРЛИГИ**
**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ САНИТАРИЯ-ЭПИДЕМИОЛОГИК
ОСОЙИШТАЛИК ВА ЖАМОАТ САЛОМАТЛИГИ ХИЗМАТИ**
ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ
ЎЗБЕКИСТОН ИШ БЕРУВЧИЛАР КОНФЕДЕРАЦИЯСИ

**Ўзбекистон Республикаси Меҳнат кодексининг 113-моддаси учинчи
қисмини қўллаш тартиби тўғрисида**
ТУШУНТИРИШ

Ўзбекистон Республикаси “Норматив-хуқуқий хужжатлар тўғрисида”ги Конунининг 14-моддаси ва Ўзбекистон Республикаси “Касаба уюшмалари тўғрисида”ги Конунининг 28-моддасига мувофиқ қонунчилик меъёрларини тўғри, аниқ ва бир хил қўлланилишини таъминлаш мақсадида, шунингдек, ташкилотларда хавфсизлик ва гигиена талабларига жавоб берадиган меҳнат шароитларини яратиш, коронавирус инфекцияси туфайли ахолининг санитария-эпидемиологик осойишталигига таҳдидни ҳисобга олган ҳолда Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги, Ўзбекистон Республикаси Санитария-эпидемиологик осойишталик ва жамоат саломатлиги хизмати, Ўзбекистон Касаба уюшмалари федерацияси ҳамда Ўзбекистон иш берувчилар конфедерацияси тушунтириш ва тавсиялар беради:

1. Ўзбекистон Республикаси Меҳнат кодексининг 113-моддаси 3-қисмига мувофиқ, агар ходим, мажбурий тиббий кўрикдан ўтишдан бўйин товлаган ёки ўтказилган текширишлар натижалари бўйича тиббий комиссия томонидан берилган тавсияларни бажармаган, шунингдек карантинли ва одам саломатлиги учун хавфли бўлган бошқа юқумли касалликларни тарқалиши таҳди迪 мавжуд бўлган тақдирда Ўзбекистон Республикаси Бош давлат санитария врачининг қарори асосида қонунчиликда белгиланган тартибда жорий этиладиган профилактик эмлашдан ўтишни рад этган тақдирда (соғлиғи ҳолатига кўра қарши кўрсатма мавжуд бўлмаганда) иш берувчи уни ишга қўймаслиги мумкин;

2. Мазкур тушунтиришга мувофиқ, карантин ва одам учун хавфли бўлган бошқа юқумли касалликларни тарқалиши таҳди迪 бўлганда Ўзбекистон Республикаси Бош давлат санитария врачининг қарори асосида қонунчиликда белгиланган тартибда жорий этиладиган профилактик эмлашдан ўтишни рад этган тақдирда (соғлиғи ҳолатига кўра қарши кўрсатма мавжуд бўлмаганда) Ўзбекистон Республикаси Меҳнат кодексининг 113-моддаси 3-қисмини қўллаш тартибини белгилайди.

3. Иш берувчи:

Ўзбекистон Республикаси Меҳнат кодексининг 211-моддаси 1-қисмига мувофиқ, хавфсизлик ва гигиена талабларига жавоб берадиган меҳнат шароитларини яратишга мажбур. Бунда, “Covid-19 пандемияси даврида чеклаш тадбирларини қўлланиши шароитида давлат органлари ва бошқа ташкилотлар, шунингдек, тадбиркорлик субъектларининг фаолиятини ташкил қилиш тўғрисида”ги вақтинчалик санитария қоидалари, нормалари ва гигиена нормативлари (0372-20-сон СанҚвам)га риоя этган ҳолда ташкил қилиши лозим;

Ўзбекистон Республикаси Меҳнат кодексининг 113-моддаси 3-қисмига мувофиқ, агар ходим, карантин ва одам учун хавфли бўлган бошқа юқумли касалликларни тарқалиши таҳди迪 бўлганда Ўзбекистон Республикаси Бош давлат санитария врачининг қарори асосида қонунчиликда белгиланган тартибда жорий этиладиган профилактик эмлашдан ўтишни рад этган тақдирда (соғлиғи ҳолатига кўра қарши кўрсатма мавжуд бўлмаганда) иш берувчи уни ишдан четлаштириши мумкин.

Меҳнат кодексининг 176-моддасида, ходим ўз меҳнат вазифаларини ҳалол, вижданан бажариши, меҳнат интизомига риоя қилиши, иш берувчининг қонуний фармойишларини ўз вақтида ва аниқ бажариши, технология интизомига, меҳнат муҳофазаси, техника хавфсизлиги ва ишлаб чиқариш санитарияси талабларига риоя қилиши лозим.

4. Ўзбекистон Республикаси Меҳнат кодексининг 113-моддаси 3-қисми мулкчиликнинг барча шаклидаги корхоналар, муассасалар, ташкилотларда, шунингдек айрим фуқаролар ихтиёрида меҳнат шартномаси (контракт) бўйича ишлаётган жисмоний шахсларнинг меҳнатга оид муносабатларида қўлланилади.

5. Бошқа тоифадаги ходимларни, шунингдек, масофавий меҳнатни ташкил этиш шаклига ўтказилган ходимларни мажбурий эмлаш касаба уюшма билан келишилган ҳолда қабул қилинган локал ҳужжатларида назарда тутилиши мумкин (ички меҳнат тартиб қоидалари, интизом талабларига оид устав ва низомларда).

6. Иш берувчи, карантин ва одам учун хавфли бўлган бошқа юқумли касалликларни тарқалиши таҳди迪 муносабати билан эмлашдан ўтиш мажбурияти юзасидан касаба уюшма билан келишилган ҳолда қабул қилинадиган ички меҳнат тартиб қоидалари ва бошқа локал ҳужжатларга қўшимча киритиши лозим.

7. Мазкур тушунтиришнинг 4 ва 5-бандларига асосан иш берувчи эмлашдан ўтиши зарур бўлган ходимларнинг тоифалари, ходимлар томонидан эмлаш сертификатларини ёки тиббиёт муассасаси томонидан соғлиғи бўйича қарши кўрсатмаларни тасдиқловчи ҳужжатларни тақдим этиш санаси кўрсатилган ҳолда ходимларни мажбурий эмлаш тўғрисида буйруқ чиқаради.

8. Ходимнинг соғлиғи ҳолатига кўра профилактик эмлашдан ўтишни рад этадиган қарши кўрсатма мавжуд бўлганда иш берувчи ва ходим ўртасидаги келишувга мувофиқ ходим масофавий иш режимига ўтказилиши мумкин.

Ишлаб чиқариш заруратидан келиб чиқиб масофавий иш режимига ўтказиш имкони мавжуд бўлмаган ходимлар профилактик эмлашдан ўтгунга қадар ҳар ҳафтанинг биринчи иш кунида (сменасида) коронавирус ва одам учун хавфли бўлган бошқа юқумли касалликларни аниқлаш бўйича маҳсус тест топширган бўлиши ва натижаси тўғрисидаги маълумотномани иш берувчига тақдим этишлари лозим.

Карантин ва одам учун хавфли бўлган бошқа юқумли касалликларни тарқалиши таҳди迪 муносабати билан эмлашдан ўтиш мажбурияти иш берувчининг ҳисобидан амалга оширилади.

Эмлашдан бош тортган ходимларни ишдан четлаштириш тўғрисидаги буйруқ

9. Мажбурий тиббий кўрикдан ўтишдан бўйин товлаган ёки ўтказилган текширишлар натижалари бўйича тиббий комиссия томонидан берилган тавсияларни бажармаслик, шунингдек карантинли ва одам саломатлиги учун хавфли бўлган бошқа юқумли касалликларни тарқалиши таҳди迪 мавжуд бўлган тақдирда профилактик эмлашдан ўтишни рад этиш, ушбу тушунтиришнинг 6-бандига мувофиқ, Ўзбекистон Республикаси Мехнат кодексининг 113-моддаси З-қисмига асосан ходимни ишдан четлаштириш бўйича буйруқ чиқаришга асос бўлади.

10. Ишдан четлаштириш бўйича буйруқ чиқаришдан аввал ходимдан эмлашни рад этиш бўйича ёзма ариза олинади. Агар ходим ёзма ариза беришдан бош тортса, ходимнинг эмланишни рад этганлик ва бу бўйича ариза беришдан бош тортганлиги юзасидан далолатнома тузилади.

11. Ишдан четлаштириш бўйича буйруқ билан ходим имзо қўйган ҳолда таништирилади.

Ишдан четлаштириш муддати давомийлиги ходимни ишдан четлаштириш учун асос бўлган ҳолатлар бартараф этилгунга қадар, бутун давр мобайнида амалга оширилади, шу жумладан:

ходим эмлаш сертификатини ёки эмлашга қарши тиббий кўрсатмаларни тасдиқловчи хужжатларни тақдим қилган кунгача;

Ўзбекистон Республикаси Бош давлат санитария врачининг қарорига асосан профилактик эмлашлар ўтказиладиган шартлар олиб ташлангунча, аммо, Ўзбекистон Республикаси Бош давлат санитария врачининг қарори асосида қонунчиликда белгиланган тартибда жорий этиладиган битта профилактик тадбир бўйича жами уч ойдан ортиқ бўлмаслиги керак.

12. Мехнат кодексининг 113-моддаси 3-қисмига асосан ходимни ишдан четлаштирилган муддат ходимнинг иш стажига киради.

13. Ходим ишдан четлаштирилган даврда унга иш ҳақи ҳисобланмайди.

Эмланмаган ходимларнинг интизомий жавобгарлиги

14. Ходим ишдан четлаштирилган бўлса, иш берувчи ва ходим ўртасида тузилган меҳнат шартномаси, меҳнат интизоми тўғрисидаги низом ва уставлари, ички меҳнат тартиби қоидаларида белгиланган ишдан четлаштиришнинг максимал муддати давомида, тиббий қаршиликлар бўлмаганда эмлашдан бош тортган ходимларга нисбатан Ўзбекистон Республикаси Меҳнат кодексининг 181-моддасига мувофиқ интизомий жазо қўлланилиш чоралари назарда тутилиши мумкин.

15. Меҳнат кодексининг 176-моддаси 2-қисмida, ходимнинг меҳнат вазифалари ички меҳнат тартиб қоидаларида, интизом тўғрисидаги устав ва низомларда, корхонада қабул қилинадиган локал ҳужжатларда (жамоа шартномаларида, йўриқномалар ва ҳоказоларда), меҳнат шартномасида аниқ белгилаб қўйилади.

16. Мазкур тушунтиришга мувофиқ интизомий жазо чораларини қўллаш Ўзбекистон Республикаси Меҳнат кодексининг 182-моддасида назарда тутилган тартибда амалга оширилиши лозим.

Изоҳ: Мазкур тушунтириши ва тавсиялар иш берувчи томонидан касаба уюшмаси қўмитаси ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органи билан келишиб қабул қилинадиган локал ҳужжатларда белгиланади.

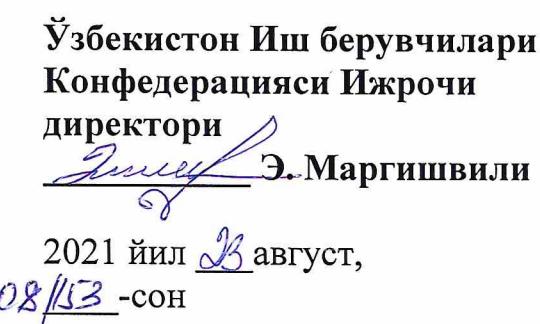
2021 йил 23 август,
415-сон

2021 йил 23 август,
098/6038-сон

2021 йил 23 август,
сон **БМ-08-1018**

2021 йил 23 август,
08/13-сон